

DRAUGAS

Vienintelis tautinės ir tikybinės
minties lietuvių dienraštis Ame-
rikoje.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS

The most influential Lithu-
anian Daily in America.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

VOL XXIII

3c a Copy

Chicago, Illinois, Antradienis, Sausio-January 10 d., 1939 m.

Kaina 3c

No. 7

Klaipėdos naciai plačiu mastu pasitvarko

Krašte kuriama nauja organizacija, panaši Vokietijos smogikų grupėms

Direktorija į mokyklas įveda vokiečių kalbą

KLAIPĖDA, saus. 9. — Vi-
sam Klaipėdos krašte naciai
pirmiau suorganizavo vokie-
tinių jaunimą į hitlerininkų
kuopas. Dabar organizuoja-
mos smogikų grupės ir jun-
giamos vienon organizacijon,
pavyzdžiui Vokietijos smogi-

kams. Į smogikus priimami
30 iki 45 m. amž. vyrai.

Krašto direktorija išleis-
tu dekretu įsako į visas krašto
mokyklas įvesti vokiečių kal-
bą.

Iki šioliai mokyklose buvo
naudojama mokinių namie var-
tojama kalba.

Bolševistiniams darbininkų "rojuje" darbininkai pasijunta nusivyle

Isakoma jiems daugiau dirbti už mažą atlyginimą

MASKVA, saus. 9. — So-
vietų vyriausybė per radiją
paskelbė dekretą, kad tie visi
pramoninių darbininkai, kurie
susivėlina į darbą ilgiau kaip
20 minučių, arba kurie tingi-
niauja, turi būti pašalinti iš

darbo ir nužymėti "slake-
riais".

Be to, paskelbta, kad ma-
šinerijų pramonėje darbinin-
kai turi daugiau dirbti už ma-
žesnį atlyginimą iki gamyba
pasieks nustatytos normos.

VIENOS NACIAI PUOLA Vatikaną, kunigus

VIENA, saus. 9. — Mieste
išpldyta nacių atsišaukimai,
kuriais puolama Katalikų
Bažnyčia ir kunigai, ypač jė-
zuitai, dėl tariamos antivo-
kiškos propagandos. Esą, pro-
pagandos lapeliai prisiunčia-
mi iš Amsterdamo (Olandi-
jos) ir tas Vatikano finansuo-
jama.

Naciai išvardina Vienos ku-
nigą Munkelmanną. Sako, jis
esąs antinacinės propagandos
autorius. Girdi, Vatikanas su
tarptautine žydijs dirba prieš
nacių Vokietiją.

ATNAUJINA PUOLIMUS KATALONIJOJE

SARAGOSSA, Ispanija,
saus. 9. — Frankistų karo va-
dovybė praneša, kad naciona-
listų armijos vakar staiga at-
naujinu puolimus Katalonijos
karo fronto centre ir pasistu-
mė dvyliką mylių pirmyn, pa-
ėmusios dešimtį pusiau sunai-
kintų sodžių.

Dabar visa Lerida karo
fronto sritis iš raudonųjų a-
tinta ir žygiuojama Cervera
miestelio link. Pro šį miestelį
eina Villagrassa plentas į
Barceloną.

HITLERIS DAROSI DRĄSESNIS

BERLYNAS, saus. 9. —
Atidarant čia naujus kance-
rio rūmus Hitleris kalbėjo
darbininkams. Jis pareiškė,
kad daugiau nesąs privatus
Adolfas Hitleris, bet tautos
vadas.

BUVĘ TIK NUOMONIŲ PASIKEITIMAI

VARŠUVA, saus. 9. —
Grįžus iš Vokietijos po pasi-
tarimų su Hitleriu užs. reika-
lų ministrui Beckui vakar ofi-
cialiai paskelbta, kad užsienių
politikoje Lenkija laikysis
"pusiausvyros" nusistatymo
tarp Berlyno ir Maskvos.

Šiandien gi lenkų spauda
pareiškia, kad įvykę Becko su
Hitleriu pasitarimai buvę,
tik nuomonių pasikeitimas.
Lenkija jaučiasi, kad jos su
nacių Vokietija įtempimas žy-
miai sumažėjęs. Ukrainos
klausimas atidėtas neribotam
laikui.

KOMISARAS LITVINO-VAS NEVYKS Į VARŠUVĄ

BERLYNAS, saus. 9. —
Nacių spauda praneša, kad po
Hitlerio su lenkų ministru
Becku pasitarimų komisaro
Litvinovo planota kelionė į
Varšuvą atidėta.

WASHINGTON, saus. 9. —
Vyr. teismo teisėjas Brandeis,
82 m. amž., susirgo gripu.

Prancūzijos premjeras Daladieras laukia Anglijos ministro pirmininko

PARYŽIUS, saus. 9. —
Premjeras Daladieras grįžęs
iš Afrikos paskelbė, kad Pran-
cūzija priešais save turi dide-
lius uždavinius nuo priešo ap-
ginti savo kolonijas.

Rytojaus dienos sušauktas
ministrų kabineto posėdis.
Taip pat rytoj į Paryžių at-
vyksa Anglijos ministras pir-

ČEKŲ PREZIDENTAS PAGĖRBĖ KARDINOLĄ

PRAHA, — Čekoslovakijos
prezidentais išrinkus Masary-
ką, paskiau Benešą, kardinol-
as Kasparas, Prahos arkivys-
kupas, abudu vizitavo — at-
lankė su linkėjimais. Bet tie
prezidentai neatsimokėjo kar-
dinolui su revizita.

Naujas Čekoslovakijos pre-
zidentas Hocha kitaip pasiel-
gė. Jis pagerbė Prahos arki-
vyskupą su revizita. Čekai di-
džiai įvertina prezidento nu-
sistatymą.

BARCELONAI LEKTUVAI PER TURKIJĄ SIUNČIAMAI

ANKARA, saus. 9. — Tur-
kų vyriausybė patyrė, kad A-
merikoj kariniai lektuvai per-
kamį Turkijos vardu ir per
Turkiją siunčiami į Barcelo-
ną Ispanijos raudoniesiems.
Vyriausybė iškėlė tirimus ir
du asmenis jau įkalino.

MUSSOLINI GRĄŽINA ITALIJON IŠEIVIUS

ROMA, saus. 9. — Italijos
vyriausybė iškėlė kampaniją,
kad iš užsienių grąžinti Itali-
jon mažiausia 10 milijonų iš-
eivių italų. Daug italų reika-
linga kolonizuoti Afrikos ko-
lonijose.

Sudeto sričių gubernatorius Henlein pakilo grasinti katalikų kunigams

BERLYNAS, saus. 9. —
"Išvadotų" Sudeto sričių
gubernatorius Konradas Hen-
leinas Hitlerio patenkinimui
pradeda kovą prieš katalikų
kunigus.

Znaime kalbėdamas jis tarp
kitko pareiškė:
"Jei kunigai nenusimano,
kaip jiems nesikišti į politiką,
jie greit apsižiūrės, kad jų
bažnyčios yra tuščios".

Pietų Moravijoje jis sakė:
"Pietinė Moravija pirmiau
buvo kunigų dominuojama.
Šiandien ši Moravijos dalis
priklauso Vokietijai ir kuni-
gai turėtų tai žinoti".

ČEKŲ, VENGŲ ARMIJOS IŠTRAUKTOS ATOKIAU

PRAHA, saus. 9. — Iš Če-
koslovakų ir vengrų sudaryta
mišri komisija ištirti apsišau-
dymus Munkacs miesto apy-
linkėse, Karpatų Rusinijoje,
atrado, kad abi pusės yra kal-
tos už kraviuosius susikirtim-
us. Taip pat pripažino, kad
vengrai ginkluoti savanoriai
pirmieji pradėjo šaudyti į če-
koslovakus.

Komisija nusprendė abiejų
pusių kariuomenes ištraukti
už pusantros mylios nuo pa-
sienio ir tuo būdu užtikrinti
ramybę.

Čekoslovakų vyriausybė pa-
reiškia, kad susikirtimams
pradžią padarė vengrų tero-
ristų gaujos, įsiveržusios Ru-
sinijon plėšimų sumetimais.

UKMERGĖS RAJONE STEIGIAMA PLYTINĖ

UKMERGĖ. — Paskutiniu
laiku, padidėjus mūrinės sta-
tybos sąjūdžiui, statybinės
medžiagos, ypač plytų, klausi-
mas darosi labai aktualus.
Taip pat gana sunkus ir jų
pristatymas, nes iki šio laiko
arti nebuvo plytinės.

Tais sumetimais, Vaituško
dvare (4 km nuo Ukmergės
miesto), kelių asmenų inicia-
moderni plytinė.

tyva pradėta įrengti didelė,

RUMUNIJOS KARALIUS PRIEŠINSIS HITLERIUI

BUKARESTAS, saus. 9. —
Rumunijos karalius perorga-
nizavo savo vyriausybę ir nu-
sprendė griežtai kovoti prieš
Hitlerio planus ir žygius Ru-
munijoje.

PRANCŪZŲ KARO LAIVAI DŽIBOUTY

DŽIBOUTI, Prancūzų So-
malija, saus. 9. — Čia atplau-
kė ir apsistojo du prancūzų
karo laivai saugoti miestą ir
uostą nuo italų puolimo.

KARALIUS TARIASI SU REGENTU

BUKARESTAS, saus. 9. —
Rumunijos karalius Karolis
tariasi su atvykusiu Rumuni-
jon Jugoslavijos regentu prin-
cu Povilu.

NUMATOMOS DIDESNĖS MOKESTYS CHICAGOJ

Civic Federation and Bu-
reau of Public Efficiency"
perspėja Chicago nekilnojama-
jų turtų savininkus, kad jei
kad gali užsidegti ir kiti gim-
nazijos pastatai. Bet drėgnam
orui esant, ugnis nepersimetė
į kitus trobesius ir tuo išven-
gta didesnio pavojaus.

Nuo 1930 m. Chicago gy-
ventojų skaičius padidėjo 301,
262 asmenimis. Šiandien yra
3,677,700.

Gubernatorius Horneris pataria legislaturai nedidinti mokesčių

Nori palikti ir toliau 3 centų pirkimo mokestis

SPRINGFIELD, Ill., saus. davimo mokestis, kurių 3 cen-
9. — Sergančio atostogose gu-
bernatoriaus Hornerio pava-
lš to 2 centai reikalingi val-
stybės išlaidoms, o 1 centas —
skaitė valstybės legislaturai
gubernatoriaus pranešimą.

Nurodo, kad dėl senatvės
pensijos mokėjimo turi būti
visi valstybės finansiniai rei-
šiniai: amžių, gyvenimo vietą ir
vedamą laiznio pagrindais.
Gubernatorius pataria legis-
laturai nieku būdu nedidinti
jokių mokesčių (taksų), nė-
vimaus įvertino gubernato-
naujų nesukelti, išėjus par-

Demokratai atstovai ralia-
jokių mokesčių (taksų), nė-
vimaus įvertino gubernato-
naujų nesukelti, išėjus par-

WASHINGTONE LAIKY- TOS "RAUDONOSIOS" MIŠIOS

WASHINGTON, saus. 9. —
Nekalto Prasidėjimo bažny-
čioje (Nacionalinėje Švento-
vėje) vakar laikytos tradic-
nės vadinamos "raudonosios".
Mišios, skiriamos teisių profe-
sijai — teisėjams, advoka-
tams ir kit. Šios Mišios — kas
metai laikomos atidarius Ko-
lumbijos distrikto teismus, ar
ba pradėjus kongreso sesijas.

Profesionalai gausingai da-
lyvavo pamaldose. Buvo ša-
lies vyriausybės narių ir diplo-
matų. Kun. R. J. White, A-
merikos Katalikų universite-
to teisių mokyklos dekanas,
laikė Mišias. Jo Eksc. arkiv.
J. T. McNicholas iš Cincinna-
ti sakė pamokslą.

PASTATYTA GRAZI MOKYKLA

PAKUONIS. — Kauno ap-
skr. savivaldybės komisija:
inž. Mačinas, mok. inspektori-
us Dalinkevičius, inspektori-
us A. Pranaitis ir savivald.
narys Siemaška priėmė be jo-
kių trūkumų ir pataisų pasta-
tatą 4 kompl. 2-jų aukštų pra-
džios mokyklą; statybą vyk-
dė rangovas Butkevičius.

Pastatu tikrai galima pasi-
grožėti, nes puošia visą mies-
telį, o be to, vaikai džiangis
mokydamiesi erdviuose ir svei-
kose klasėse, o visuomenė ga-
lės pasinaudoti erdvia mokyk-
los sale, kurios pakuonėčiams
labai trūko.

JURBARKAS. — Gimnazi-
jos sode kilo nemažas gais-
ras, kuris sunaikino sargo
tvartą. Kilo rimtas pavojus,
kad gali užsidegti ir kiti gim-
nazijos pastatai. Bet drėgnam
orui esant, ugnis nepersimetė
į kitus trobesius ir tuo išven-
gta didesnio pavojaus.

1938 metais gaisrai Chica-
go mieste padarė 5,700,000
dol. nuostolių.

J. VALSTYBĖS ŠELPIA RAUDONŲJŲ SRITIS

NEW YORK, saus. 9. —
Prez. Roosevelt pastangomis
J. A. Valstybėse sudarytas
komitetas šelpti nukentėjus-
ias dėl karo moteris su vai-
kais Ispanijoje. Komitetui
pirmininkauti prezidentas pa-
kvietė šio miesto žymųjį ka-
taliką George MacDonaldą.

Komiteto tikslas — sukelti
pusę milijono dolerių fondą,
nupirkti kviečių miltų, pasi-
sti į Ispaniją ir tenai paskir-
styti raudonųjų ir frankistų
sritims.

Amerikos Raudonojo Kry-
žiaus įgaliotiniai anksčiau
pradėjo vykdyti šelpimą Ispa-
nijoje. Ten jau daug kviečių
miltų pasiūta.

Amerikos katalikų vadai
pripažįsta, kad šis vykdomas
šelpimas yra žmoniškumo žy-
gis ir girtinas. Deja, tas yra
glaudžiai surišta su raudonų-
jų gaivalų žygiais.

Frankistų valdomose Ispani-
jos srityse maisto pakanka-
mai ir ten moterys su vaikais
nereikalingos šelpimo. Raudon-
ųjų sritims trūksta maisto.
Tų raudonųjų sričių šelpimas
reikia karo pratęsimą. Susi-
mesta raudonuosius šelpti,
kad jie dar ilgiau galėtų prie-
šintis gen. Franco karo pajė-
goms.

VYSKUPIUI CRIMONTUI PASKIRTAS KOADJUTORIUS

ROMA, saus. 9. — Alaskos
apaštališkam vikarui vysku-
pui R. Crimont paskirtas vy-
skupos koadjutorius. Jis yra
kun. W. Fitzgerald, S. J., gi-
męs Peola, Wash., 1883 m.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Nu-
matomas lietus; popiet, ar
vakarą valdžia.

Saulė teka 7:18, leidžiasi
4:38.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
4334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; One Month — 80c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Beima knačien laikraštis sekmačienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnams — \$2.00; Vienam mėnui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavienis numeris 3c.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrąžina. Jei nepažįstama tai padaryti ir nepriimti. Tais tikslais rašyti ir trumpinti, visus priimtus rašus ir ypač korespondencijas, kuryje savo spūdiu. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėle) paliekant didelių tarpų patalpinimą, vengiant polemikos ir asmenybių. Pasenusios korespondencijos laikraščio neįrašomos.
Skelbimų kainos priklauso nuo trukmės ir vietos.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Klaipėda Ir Anglai

Šiuos žodžius rašantis turi po ranka diidij Londono (Anglijos) dienraštį "The Times", kuris gruodžio 15 d. laidoje daug rašo apie Klaipėdos kraštą. Tame numery plačiai nušviečiama Seimelio rinkimų eiga ir įdėtas vedamasis straipsnis apie Klaipėdą.

Vedamasis straipsnis yra tuo įdomus, kad jis liečia ne vien Klaipėdos krašto padėtį, bet aptaria beveik visus aktualiuosius Europos reikalus. Pripažįstama, kad Europos diplomacija nebuvo vykus, dėl to dabar tiek daug esama sukrėtimų. Esą Tautų Sąjunga seniai turėjusi išnaujo peržiūrėti, ir tai radikaliai, Versalio Taikos Sutartį. Reikalas buvo ir tebėra didelis. Pavyzdžiui nurodo užkardę šį sąjūdį išgauti iš Varšuvos autonomiją. Klaipėda, tai natūralus Lietuvos išėjimas į jūrą, laikraštis pažymi. Suprantama, jis turėtų pasikilti prie Lietuvos.

The Times padūda ir premjero Chamberlaino atsakymą atstovui Noel Baker, kuris užklauso, kas daroma Klaipėdos reikalu. Nors apie tą atsakymą trumpai jau buvo rašyta, tačiau ji čia, kaip svarbi istorišką dokumentą, pilnai perspausdinsime:

Elections to the Memel Diet took place yesterday. There is reason to think that, after these elections, demands may be made on the Lithuanian Government by the majority parties in the Memel Diet which would be inconsistent with the Statute of Memel. His Majesty's Government, as a signatory to the Memel Convention, of which the Statute is a part, cannot ignore this possibility; and, in view of the special influence which the German Government are in a position to exert in these matters, His Majesty's Charge d'Affaires to Berlin had been instructed to join with the French Ambassador in expressing the hope that they will use this influence to ensure respect for the Statute.

Iš to atsakymo galima suprasti, kad Anglija dorė žygių Klaipėdos reikalui ir aplamai iš anglių spaudos yra aišku, kad anglams Klaipėdos krašto reikalai rūpi.

Daugiau Darbo — Mažiau Atlyginimo

Sovietų Rusijos darbo komisarai išleido patvarkymą, kuriuo reikalaujama iš darbininkų daugiau darbo už mažesnę atlyginimą. Tuo pačiu patvarkymu, darbininkai, suvėlavę į darbą daugiau nei 20 minučių, automatiškai bus atleidžiami iš darbo.

Iš to galima įsivaizduoti, kaip didelis vargas yra bolševikijos darbininkams. Musamos jų algos, sunkinamos darbo sąlygos, tačiau darbininkai neturi teisės prieš tai ne tik protestuoti, bet ir pasiskusti, nes už tai laukia didelė bausmė. Apie darbininkų streiką ir kalbos negali būti, nes Sovietų Rusijos darbininkams teisė streikuoti yra atimta.

Ne be reikalo šiandieninė Rusija yra vadinama vienu dideliu kalėjimu, kuriame gera tik jo sargams — komisarams.

Italijos Išėvija Ir Fasistai

Spaudos pranešimu, Italijos diktatorius Mussolini sudarė komisiją ir paskyrė stambią pinigų sumą, kad grąžinti Italijon užsienyje gyvenančius italus. Italų išėvijų esą daugiau nei 10 milijonų.

Kyla klausimas, kokiame tikslu fasistai nori parkviesti namo kiek galima daugiau išėvijų? Juk pats Mussolinis nekarta yra

pareiškęs, kad Italija per tirstai yra apgyventa, dėl to jai reikia daugiau žemės plotų. Tam tikslui ir Etiopija buvo užgrobtas.

Fasistų tikslas, berods, yra aiškus. Jie rengiasi naujam kartui. Išėviai, grįždami į Italiją, žymiai papildytų budžetą, kuriame yra nemaža spragų. Ji turėtų daugiau kareivių. Tačiau tenka abejoti, ar daug išėvijų grįš į Italiją. Ypač šio krašto italai nedaug dėmesio teiktų į fasistų norus, nes jie įpratę gyventi laisvėje, nenorės grįsti į "fasistų kalėjimą" ir, be to, tarnauti jų imperializmui.

Mirė Gabus Žurnalistas

Praėjusi šeštadienį mirė gabus ir žymus žurnalistas Chicago Tribune redaktorius Robert M. Lee. Mirė staiga, širdies liga, sulaukęs 55 metų amžiaus.

Vėlonies laikraštinė laurjėra labai įdomi. Ją sunkia darbo sritį lėjo būdamas jaunu vaiku. Nors aukštųjų mokslų nebūvo išėjęs, tačiau savo darbštumu ir nuolatiniu skaitymu gerų, mokslinių raštų, tiek išsilavino, kad galėjo užimti aukštą redaktoriaus vietą. Jauiose dienose dirbo spaustuvėje, vėliau reporteriu ir pagaliau perėjo į tiesioginį redaktoriaus darbą.

Chicago Tribune apgailestauja netekęs gaus redaktoriaus ir rašytojo.

Lenkijos ambasadorius Vasingtone grafas Potocki, kalbėdamas Chicagoj, pranešė, kad Lenkija veda derybas su Lietuva dėl sudarymo prekybos sutarties. Keista, kad ambasadorius ligšiol dar nežinojo, jog toji sutartis jau sudaryta ir pasirašyta.

APŽVALGA

Pareiškimas Lietuvos Vyriausybei

Savaitraštis "Amerika" padūda pareiškimo tekstą, kurį lapkričio mėnesio pabaigoj įteikė Smetonos-Mirono vyriausybei katalikų visuomenės vadai — buvęs prezidentas Al. Stulginskis ir kun. M. Krupavičius. Pareiškimo turinys yra toks:

"Pažindami visuomenės, ypač katalikiškosios jos dalies nuotaikas, nusistatymus ir pažiūras pagrindinius mūsų valstybės ir tautos bei gyvenamojo momento klausimus ir turėdami galvoje:

"1. kad tarptautinė Lietuvos padėtis darosi diena iš dienos sunkesnė,

"2. kad mūsų kaimynų agresingumas, ypačiai Klaipėdos krašto atžvilgiu nuolat didėja;

"3. kad Klaipėdos krašto vokiškasis elementas vis labiau ignoruoja mūsų valstybę ir viešai daro nedviprasmiškus pareiškimus dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie Vokietijos;

"4. kad dabartinė vyriausybė nesugebėjo atsiremti į plačiausius lietuviškosios visuomenės sluoksnius ir neįtraukė į valstybės stiprinimo ir mūsų tautinės kultūros kūrimo darbą visų pozityviausių ir kūrybingiausių krašto pajėgų;

"5. kad jos neryžtingumas daugeliu mūsų valstybės, tiek užsienio, tiek ir vidaus politikos klausimais, ypačiai neseniai išgyventi smūgiai ir sukrėtimai pakirto pasitikėjimą jai plačiausiose visuomenės sluoksniuose;

"6. kad neatšakingi ir mažiau valstybiškai nusiteikę elementai, ypačiai pastaruoju metu sėkmingai išnaudoja nepalankią visuomenės nuotaiką vyriausybės atžvilgiu ir kad iš to galima laukti stambių mūsų vidaus gyvenimo sukrėtimų, (jais norėdami griauti mūsų valstybę, gali pasinaudoti ir mūsų nepriklausomybei nepalankios užsienio pajėgos);

"7. kad šiuo sunkiu momentu visų pozityvių lietuviškų jėgų konsolidacija ir įtraukimas į valstybinį darbą yra būtinas mūsų šalies nepriklausomybei ir gerovei užtikrinti, laikome savo moraline teise ir savo pilietine pareiga pareikšti, jog visoms šioms negerovėms pašalinti arba bent jų pragaištingai įtakai sumažinti užteigtų už akių, reikia:

"1. sudaryti, ir tai neatidėliojant, vyriausybę, kuri galėtų atsiremti į plačiausius visuomenės sluoksnius, o ne į vieną politinę partiją;

"2. surinkti vyriausybės sąstatan pačias geriausias ir daugiausia patyrusias ir sumanią turinčias krašto pajėgas".

Pareiškimas tikrai rimtas. Jį reikėjo atkreipti dėmesį. Šia proga reikia pažymėti, kad savo laiku ir mūsų dienraštis išreiškė tokias pat mintis, kokiomis paremtas kun

Klaipėda Tarptautinėje Politikoje

(Užbaiga)

Lietuviškasis kaimas, per visą praėjusį šimtmetį atkakliai kovojęs už lietuviškumo teises šiame krašte, bematant atsirado vokiečių politinės propagandos nelaisvėje, iš kurios nepajėgė ji išsuoti visos tuo tikslu vyriausybės ir susipratusių lietuviškosios visuomenės padėtos pastangos. Tos pastangos dar labiau skatinavo vokiečių nacionalizmo plitimą, kuriam smarkiai padėjo legenda, esą Lietuva kėsinosi prieš autonomiją. Iš čia prasidėjo trynimasis su Vokietija, kurios santykiavimas su Lietuva šiaip nuolat buvo geras. Vokiečių diplomacija ėmė rodyti palinkimo išnaudoti Lietuvos sunkumus Klaipėdos krašte bendrai Lietuvos politikai paveikti. Šiaip dalykams klotantis, susitarimas su Lenkija, kuriam skersai kelio stovėjo Vilniaus klausimas, kas kartą aktualėdavo, kai įtempimas Klaipėdos krašte didėdavo. Šiais atsitikimais vokiečių diplomacija visuomet rasdavo galimybių švelninančiai paveikti dalykų raidą Klaipėdos krašte, kad Lietuva nebūtų priversta išsižadėti savo Lenkijos atžvilgiu varomos taikingų sankcijų (spaudimo) politikos. Lietuvos laimėjimas Hagos tranzito byloje, kuri visiškai patiesino Lietuvos laikyseną Lenkijos atžvilgiu, atpalaidavo vokiečių diplomatią nuo bet kurių stabdžių. Nuo šio laiko Reicho intervencija Klaipėdos reikalais pasidarė nuolatini Lietuvos užsienio politikos elementas. Ir pačiame Klaipėdos krašte ėmė augti vokiečių nacionalizmo banga, grėsusi užtvėnti lietuvių valstybingumo pozicijas.

Užėjo 1934 metai, Neumano byla, vokiečių ekonominė blokada, vidaus politinis įtempimas Lietuvoje, lenkų diplomato kelionės Lietuvoje, ir galop krašto seimelio paleidimas. Lenkija, kaip tik buvo susitarusi su Vokietija. Jos santykiai su Prancūzija ir Sovietų Rusija, kurių svarbi bendroje Europos politikoje dar buvo labai žymūs, buvo kuo blogiausi. Kita vertus, signatariškos valstybės, Hagos sprendimo Boetcherio byloje gerokai pamokintos ir nebeturėjusios abejonių dėl Klaipėdos konvencijos vykdymo, rėmė Lietuvos laikyseną Klaipėdos reikalais. Pagaliau, Vokietijos atgantis svaris tarptautinės politikos plotmėje dar buvo užnuožgoje. Kompromisas (susitarimas abipusių nuolaidum) buvo galimas ir patarimas. Jis buvo pasiektas, Vokietijai nutarus sustabdyti ekonominę blokadą prieš Lietuvą, kuri tuo tarpu buvo savo užsienio prekybą nukreipusi kitas rinkas. Lietuva išvengė smūgio savo santūrumu, kuriu atėjo į talką palankus tarptautinių jėgų santykis. Pačiame Klaipėdos krašte ir tempimas atslūgo, nors kova,

išnykusi iš paviršiaus, tęsėsi gėlmėse.

Atėjo 1938 metai, Austrijos anšlusas (prie Vokietijos prijungimas), lenkų ultimatumas, Čekoslovakijos padalinimas ir rinkimai į Klaipėdos krašto seimelį. Bendras Europos politikos sukrėtimas, išjudinęs vokiečių fautinę dinamiką visuose vokiečių gyvenamose ir gretimose kraštuose, negalėjo neatsiliepti ir Lietuvos pajūryje. O Priešrin kiminė ruoš, karo stovį nuėmus, pasireiškė nepaprastu smarkumu, kurio akivaizdoje net ir statutinė būklė krašte bematant pasiviro. Pasitikejimai teisiniu saugumu krintant, ūkio pastovumas ėmė svyruoti, keldamas aikštėn didelės ūkio suirutės pavojų.

Klaipėdos krašto vokiečių visuomenė, parsitvarkiusi totalitariniais pamatais, savo lūpomis pradėjo reikšti reikalavimus, kurie toli gražu nėra suderinami su statutu. Ir vokiečių politinė vadovybė Klaipėdos krašte nebekelia savo siekimų, kurie eina už statuto ribų, tam tikru būdu sukeldami statuto revizijos (peržiūrėjimo) klausimą. Tokiomis aplinkybėmis, žengiamo į naują penktąją kovos dėl Klaipėdos stadiją (laikotarpį).

Aukso Vertės Veikalas

"Mažoji Lietuva Vokiečių Mokslo Šviesoje"

(Recenzija)

Pastaruoju laiku teko perskaityti veikalas, kuris mums, lietuviams, yra, taip sakant, aukso vertės. Jis taip mums, lietuviams, kaip ir visam pasauliui parodo tą, kad lietuvių turi pilniausią teisę valdyti ne vien Klaipėdos kraštą, bet ir visą Mažąją Lietuvą — Tilžės, Įsručio ir kitus apskrčius.

Autorius to veikalo: "Mažoji Lietuva Vokiečių Mokslo Šviesoje", Povilas Pakarklis, lietuviams, Lietuvai, o ypač kiti mokslui suteikė tiesiog neįkainuojamą patarnavimą. Pačių vokiečių mokslininkų istorikų raštais jis įrodė tą, kad ne tik dabartinėje Mažosioje Lietuvoje, bet ir visoje Prūsijoje nuo neatmenamų laikų — nuo ledų gadybės — viešpatavo lietuviška kalba; reikią gyveno ten mūsų praeities viengėnė lietuvių.

Veikalo autorius labai vykusiais įrodymais bei argumentais sumuša ir tuos, kurie paskiausiu laiku, tarnaudami Hitlerio užmačioms, tvirtina, jog lietuvių Mažosios Lietuvos — tai vėliausi atėjūnai iš Didžiosios Lietuvos, o ne aborigenai (autochtonai, priešistoriniai gyventojai) kokio nors krašto) to krašto ir, kaip tokie — atėjūnai, neturi teisės reikalauti ne tik visai Mažajai Lietuvai, bet ir Klaipėdos kraštui nepriklausomybės nuo Vokietijos.

"Mažoji Lietuva Vokiečių Mokslo Šviesoje" yra gan didoka knygutė — 6½x9, 76

Krupavičiaus ir A. Stulginskio pareiškimas. Jis Amerikoj griežtai stovi už tautos vieningumą, kuris šiuo momentu ištiko yra Taryba. Tai reiškia, kad katalikai ir Lietu- labai reikalingas.

Po Svetą Pasidairius

Kauno Kuntaplis rašo, kad Europoj žmonės dabar šneka ne burna, ale rantom ir kojom. Jis šiaip tluočiija:

"Seniau sakdavome: Žinrėk, jau jie vėl pakėlė galvas. O dabar niekas Klaipėdoje nežiūri į galvas, bet daugiausiai į rankas. Klaipėdoje kelti skrybelę jau labai nedingas paprotys. Tai patvirtina ir "Vakarai". Lietuvių bės sargo bendradarbis, važinėdamas po Klaipėdos krašto kaimus, prie vienos karciamos sustojo ir išgirdo dviejų laukininkų pasikalbėjimą. Būrai, prieš įeidami išmesti po "Dramblio uodegos" stikliką (nevisai tikslus "Vakary" bendradarbio vertimas vokiškojo "Elefantendups", kas mūsiškiai maždaug reikštų dramblio pasturgalį), pakelia vienas kitam rankas. Ir bendradarbis, sėdėdamas automo bilyje išgirdęs laukininkų pokėkį. Esą taip sveikintis daug patogiau, neplūsta kepurė".

Nesyki savo kempely rašiau, kad juoktis žmogui labai sveika. Tai pripažįsta ir visi daktarai. Ale paskaityk, ką rašo mano tavorščius Jonas A. Skeily.

Pasimėmęs gazetą sykį tinginys Maikis sudomėjo rašomais daktaro patarimais. Skaito jį, kad juoktis žmogui labai sveika, kad daug sveikiau yra būti linksmam, negu surūgusiam.

puslapių išleista puikiam popieriui ir gražiomis raidėmis. Nors tai yra mokslinis veikalas, bet labai suprantama kalba parašytas. Išleistas lašomis Socialinių ir Politinių Mokslų Instituto; tai yra jo 4-tas leidinys. Tame veikle telpa šie raštai: Įžangos žodis leidėjo — minėto Instituto. Toliau "Bendros žinios apie Mažąją Lietuvą", "Vokiečiai apie Mažosios Lietuvos dabartinę bei netolimos praeities lietuviškumą", "Mažosios Lietuvos lietuvių — žiliausios senovės gyventojai (autochtonai): visai neseniai skelbė vokiečių mokslininkai", "Pastabos apie pasikeitimus vokiečių moksle". Šiame rašte autorius, Povilas Pakarklis, atvirai pasako, kad Gerullis pradėjo garsinti kenksmingą Lietuvai teoriją apie Mažosios Lietuvos viengėnį, dėl to kad tapus Karaliaučiaus universiteto rektorium, o kalbininkas Šalys, kad Leipcego universitetas malonėtų jam suteikti daktaro titulą. Gi Būga, sako, todėl pradėjo garsinti tą Lietuvai kenksmingą "mokslo", kad buvo nuoširdžiu Gerullio draugu. Ant ga-

Rytojaus dieną tiktai padidasi Maikis iš lovos ir raivosi. Surūgęs, kaip devynios pėnyčios. Ale greit atsimena, kad reikia būti linksmam, kad reikia juoktis. Tad, vietoj pasimankštinimo, kaip paprastai, Maikis atsidaro langą ir visa gerkle paleidžia:

— Cha, cha, cha...

Pasitaikė, kad tuo pačiu momentu pro šalį ėjo kaiminka. Išgirdęs garsų Maikio juoką net sustojo ir nustebė.

— Ar gi Maikis būtų sudur-

navojęs, — pamislįjo kaiminka.

O Maikis, nekrepdamas dėmesio, dar garsiau:

— Cha, cha, cha... Ho, ho,

ho...

— Bestija, — pamislįjo kaiminka. — Jis nesudurnavojo, tik atrodo, kad iš manęs juokiasi. Palauk tu, besarmati. Pasakysiu savo vyru.

Už kelių minučių prie Maikio lango atsirado kaiminkos vyras. Stovi, žiūri, o Maikis vėl:

— Cha, cha, cha... O ho, ho,

ho...

— Vadinasi, žmōna nemelavo. Jis ir iš manęs juokiasi. Paraitojęs dešinę, kad duos Maikiui... stačiai į panosę.

— Auč! — suriko Maikis ir ranka užsiėmė nosę.

Už valandėlės, kada pažvelgęs į veidrodį pamatė į ką panaši jo nosė, nusispiovęs tarė sau:

— Ir daktarams truksta vieno balkio...

veikalų, iš kurių autorius sėmė reikalingos medžiagos, rašant tą veikalą.

Gera, labai gerai, kad tas veikalas išleistas lietuvių kalboje. Bet būtų kur kas geriau, naudingiau, jei jis būtų išleistas anglų, prancūzų, rusų, italų, ispanų, o net ir vokiečių kalbose ir kuo plačiausia paskelstas pasauly. Tas Lietuvai labai daug prigelbėtų Klaipėdos reikaluose. Tačiau mes patys privalome ką panašaus padaryti — įgyti veikalą. Kurie mokam kitatautių kalbas, privalome, sėmiami iš jo reikalingus mūsų tėzei istorinius faktus, rašyti straipsnius ir nelietuvių spaudą, tuo rodant kitatautėms, kad lietuvių Klaipėdos krašte, kaip ir visoj Prūsijoje, gyvena net nuo ledų gadybės. Todėl ir prie Klaipėdos krašto Lietuvai turi neužginčijamas teises. Tik vargas, kad tame veikle nėra nurodyta, nei kiek jis kainuoja, nei kur jį galima gauti. Tačiau, mėnuau, kad tiems, kurie norėtų pasitarnauti Lietuvai plunksna Klaipėdos reikaluose, tą veikalą parūpintų Lietuvos Generalinis Konsulatas, 16 West 75th St., New York, N. Y.

K. V.

Kiekvieno pirštai į savą linkę.

SVEIKATOS KELIU

Rašo Dr. A. G. Rakauskas

SAUSGELĖ

Tūkstančiai žmonių negaluoja vien dėl to, kad neapsaugoja savo sveikatą laiku.

Sausgelės priežastys yra įvairios, bet gan lengvai pasiduoda jas surasti. Išgėdę dantis, pūliavimas nosies kaulų tuštinose arba ausyse, tulžies pūslės, plaučių, apendiko, tonilų ir adenoidų įdegimas arba net užsikrėtimas lytiškomis ligomis yra dažniausios sausgelės ligų priežastys.

Sausgelė gali pasireikšti prie pat ligos perais užimtos vietos arba ji gali būti gan toli nuo perų lizdo.

Kas link laiko, sausgelė dainasi į dvi rūšis, būtent ūmą ir kronišką bei užsienėjusią sausgelę.

Ūma sausgelė paprastai išsivysto po taip vadinamų slogų bei "šalčių", laike kurių ligonio gerklė yra apimta skausmu, o nosis pūluoja. Be to ligonį daugiau ar mažiau vargina kosulys. Paliesti kūno sąnariai gan ūmai pradeda skaudėti, sutrinka ir pasirodo karščio ženklai. Jeigu ligonis tinkamai nesigydo, liga užsitęsia ir ūma sausgelė virsta kroniška liga. Be viršminėtų ligos žymių tuomet prisideda kitos žymės: sąnariai pradeda gaudintis, sustorėja bei sutinsta ir pasidaro nelankstūs.

Pasigydyti nuo ūmaus pobūdžio sausgelės yra kur kas lengviau, negu nuo kroniškos. Mat, tuomet sąnariuose nėra įvykusių didelių permainų. Gydomas gi kroniškos saus-

gelės užima ilgą laiką ir nevisuomet yra galimybės pasigydyti.

Gydytis nuo sausgelės vien gyduolių neužtenka. Jomis teikiama palengvinimas arba duodama ligoniui pagyti taip sakant trumpam laikui. Taip darant, dažniausiai liga pasikartoja iš naujo, nes nebuvo pašalinta ligos priežastis. Pastaroji gali slėptis išpuvusiuose dantyse, pūluojančiuose tonsiluose arba kitoj kurioj vietoj.

Be vaistų ir priežasčių pašalinimo yra kitų svarbių reikalavimų. Vienas jų — ligonio užlaikymas. Gydomas nuo sausgelės, ligoniui reikia gulėti kuo ramiausiai. Tuo būdu duodama sutinusioms, karščio apimtiems sąnariams tinkamas poilsis. Vėliau, ligoniui sustiprėjus, reikia saugotis nušalimo ir drėgmės.

Sausgelės ligos nekartą sužaloja žmogaus sveikatą tiek, kad jis nepajėgia pelyti sau ir šeimai duonos kąsnio. Tai įvyksta ten, kur, prie esamos ligos, prisideda bet kokia svarbi komplikacija. Svarbiausia iš jų yra širdies liga. Kartą širdis sugadinta, kitos žmogui neįsivaizduojamos. Prisiekta sugadinta širdį lopyti gyduolėmis daktaro nurodytu keliu, tokis žmogus išgyvena ilgą amžių, panašiai kaip ir tas, kuris turėjo sveiką širdį.

Kad išvengtų komplikacijų ligoje reikia būtinai gydymą pradėti laiku, tai yra pirmu metu jį pasirodo. Kitaip, ligonio sveikimo padėtis daros tamsesnė.

NEGYVI BEI BEJAUSLIAI DANTYS

Skaitydami laikraščiuose bei knygose dažnai randame visai neįprastų išsireiškimų bei klausimų, apie kuriuos kartais gana ilgokai reikia pagalvoti. Štai, nepaprastas žodis, kuris skaitytojams skamba labai keistai, tai yra negyvas — dantis. Dantistai bei medicai tokį dantį vadina negyvu dantčiu, iš kurio yra išimtas dantgyvis arba nervas. Aš beveik nesutinku su tokiu užvadinimu. Vietoj negyvas dantis, aš pavadinsiu bejausliu dantčiu, nes tas dantis turi šiek tiek gyvybės, bet neturi jausmo, nes griežiant visai nesukelia skausmo. Gi be nervo dantčiui biskį priduoja gyvybės cementumas ir peridantumas, kuris apjuosia dantį ir jungia jį su žandikauliu. Tai gi kol peridantuma yra pilnai gyva, ir bejauslio danties gyvybė ilgiau tęsiasi. Kai grei-

tai peredantuma apvysta, taip bejauslis dantis pradeda džiūti ir, kuomet lieka sausas, pradeda trupėti. Tuomet bejauslio danties pareigos baigias.

Bejauslių dantų daug pas žmones randasi dėl to, kad vieni dėl nežinojimo, o kiti negalėdami savęs prisiversti eiti pas dantistą arba, negalėdami atsikratyti vaikiškos baimės, neina pas dantistą kol jau skausmas nepriverčia eiti. O žmogus, gavęs dantgėlą, suprantama, ilgai negali gauti. Gi pagalba irgi nekokia, nes skaudantis dantis turi būti ištrauktas, arba išimtas. Nėra abejonės, jog, ištraukimas danties yra greičiausia pagalba nuo dantgėlos. Bet tokia pagalba nelabai pageidaujama bei girtina, nes, paprastai, žmonės neina pas dantistą pagalbos ieškoti kol skausmas jo neišvaro. O kuomet dantį skauda, nors ir pa-

Naujas California val. gubernatorius Culbert Olson (dešinė), palikuosavęs iš kalėjimo Tom Mooney (kairėje). Acmē telephoto).

met dantį skauda, nors ir pa-

kenčiamai, taišyti jį irgi nėra gera kaip kad vos pradėjusį gesti. Nors ir užtaisai skaudantį dantį, bet jis nepaliaus skaudėjęs.

Suprantama, kuomet išimti dantgyvį, tada patys danties vidurys lieka tuščias. Toji vieta pripildoma tam tikros medžiagos, kad jona nesirinktų negeistinos medžiagos ir nesiformuotų kenksmingų gysų, kurie gali, ir dažnai tas įvyksta, įsigauti pro galą šaknies arba iš viršaus danties jei atdaras, ir susimetęs pagaminti infekciją, nuo ko pradeda dantis skaudėti. Tikrinybė neskauda tas bejauslis dantis, bet skauda danties pasietėliai bei peridantuma, kuri jungia dantį ir žandikaulį. Prie galo šaknies veikianti infekcija ant tų minkštų danties pasietėlių nuo ko tie pasietėliai bei peridantuma patrinksta ir mažiausias danties

paspaudimas labai užgauna ir dar prie to jauti, jog skaudantis dantis gerokai ilgesnis už kitus. Gi skyliukės bei išpuvimo dantyje išviršaus kartais visai nesimato. Reiškia, priežastis danties skaudėjimo paslėpta viduryje. Taigi, dantgyviui mirus bei likus išimtam, dantis lieka viena silpniausią vietą kūne, kur užsikrėtimas gali lengviau užsikrėsti, negu kur kitur. Tokiu būdu daugelis bejauslių dantų yra užsikrėtę o iš to užsikrėtimo žmogus kartais gauna atdarą kronišką dantų votį, veikia ant minkštų kūno audinių, o danties visai neskauda. Be to dar dantys yra krantymui maisto. Taigi žmogus, nieką nežinodamas apie bakterijas burnoje bei jų veikimą, ramiai laukia fizinio pairimo.

Bejauslis dantis, nors jis ir gerai atrodo, vienok jo amžius yra daug trumpesnis; jis

visuomet greičiau užsikrėčia, nes ten neįeina kraujas bei limfotikas išplauti bakterijas ir jos ten įsigauna. Tokiu būdu niekas nežino, kuris jų po nervo išėjimo užsikrės, o kuris tės normalį patarnavimą.

Kartais aplinkybių stovis pakeičia žmogaus veikimo jėgas. Suprantama, kūniui nusilpnėjus, dėl kokių nors priežasčių užsikrėtimas žymiai pagreitėja. Visai sveikiems žmonėms nėra taip daug pavojinga turėti vieną kitą bejauslį dantį, bet silpniesiems ir tiems, kurie jau turi tulas ligas, būtent širdies, skilvio, nervų, sąnarių ir t.t., turėti bejauslį dantį, beveik tas pats, kas žaisti su pavojum. Bejausliai dantys greičiau gauna infekciją. Tai jau yra seniai žinomas faktas. O kad infekciją apie dantis teikia įvairias kūno ligas, irgi neužginėjamas faktas. Kuris turi supra-

timą, jog didžiulia ligų padantis reikalauja ir jų gera reina nuo bakterijų, lengva priežiūra.

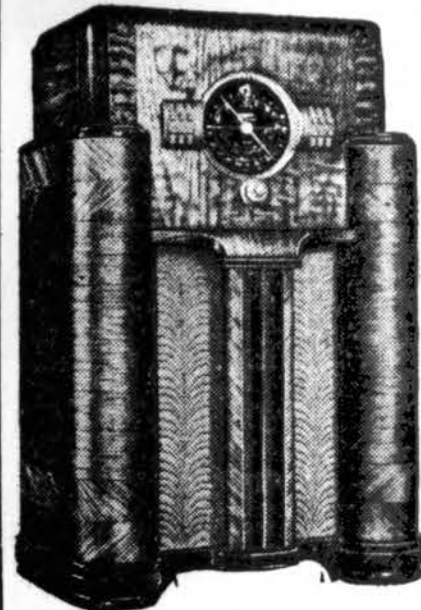
suprast, kodėl užsipūliaus dantis gali užnuodyti visą kūną, nes tas kraujas, kuris eina į širdį, plaučius, sąnarius, raumenis ir kitas visas kūno dalis, eina taipgi ir į dantis. Padėkim, jeigu prie danties šaknų galūnėse yra pūlių bei nuodų, tai kraujas, prabėgdamas pasima iš ten nuodų ir nuveša į kitas vietas, o kurios yra silpnės, tas vietas užkrečia. Iš to kartais virsta pavojinga liga, jeigu nėra greit į tai kreipiana dėmesio.

Bejauslį dantį galima palyginti prie alkoholio. Jei alkoholis supilsi į medinį indą, tai per tam tikrą laiką jis išbėgs bei išgaruos ir tik paliks pėdsakais. Už tai alkoholio dirbėjai bei pardavėjai, žinodami jo ypatybes, pila į stiklinius indus, iš kur negali išgaruoti. Taigi, būtina priederme kiekviena susipažinti su dantų ypatybėmis. Vienas iš svarbiausių dalykų, tai žinojimas ko

Meilė pritaria geram darbui, meilė pasišvenčia. Be nuodėmės niekas negimsta, niekas negimė ir niekas negims.

Įsigyk Dabar 1939 Radio

25% nuolaidos už jūsų seną radio

Šis radio, kaip paveiksle: Zenith, Philco, ar RCA Victor išdirbystės tikrai

\$69.50

Pagauna visas tolimes stotis ir mažas stotis gerai perduoda

Jos. F. Budrik, Inc.

3409 So. Halsted Street Tel. Yards 3088

Dabar tęsiasi didžiausias rakandų ir radijų spardavimas.

Leidžiami žymūs programai:

WCFL—970 k. nedėliomis 5:30 iki 6:30 vakare.
WHFC—1420 k. ketvergais 7:00 vakare.
WAAF—920 k. penedėliais ir pėnyčiomis 4:00 P. M.

KASDIEN SU KRISTUMI

vertė

Kun. Ant. M. Karužiškis

Sausio 10-ta Diena

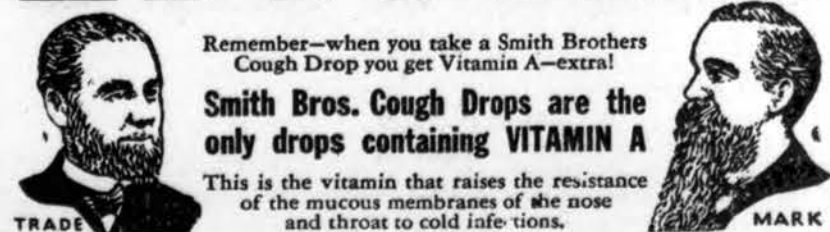
“Todėl nesiaukštink kokia nors dovana arba mokslu, bet bevelyk bijok duotos tau žinios.

Jei tau rodosi, kad daug žinai ir labai gerai supranti, žinok, kad toli daugiau yra daiktų, kurių tu nežinai.

Nesiaukštink mokslu, bet verčiau išpažink savo nežinojimą”. (Kristaus Sekimas, Knyga Pirmą, Skyrius II, 3).

Ranka ranką mazgoja, kad abidvi būtų baltos.

EXTRA

Mokame 4%

DIVIDENDŲ UŽ TAUPOMUS PINIGUS

Su pradžia 1939 metų kviečiame lietuvius taupyti pinigus SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO, kur kiekvieno asmens taupiniai apdrausti iki \$5000.00 Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Skoliname Pinigus ant Pirmų Morgičių Nuo 5 iki 20 Metų Mažais Mėnesiniais

Atmokėjimais

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

2202 W. Cermak Rd. Tel. Canal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas Chicago, Ill.

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

By Jack Curtiss

CICEROS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Iš Šv. Antano Parap. Susirinkimo

Susirinkimas įvyko 2 d. sau-
sio.

Gerb. klebonas, atidaręs su-
sirinkimą malda, padarė pla-
tų pranešimą, kas parapijoje
nuveikta per 1938 metus. Čia
pažymėsi tik didesnius dar-
bus: pagražintas seserų na-
mas ir parapijos mokykla. At-
mokėta parapijos skolos ke-
turi tūkstančiai dol. Dabar

Šv. Antano parapija skolos tu-
ri tik septyniolika tūkstančių
ir du šimtus dol. Taipgi prane-
sė, kad iki jo 25 metų ku-
nigystės jubilėjaus, kuris bus
minimas už dviejų metų, visa
parapijos skola bus atmokė-
ta, jei tik Dievas duos visi-
siems sveikatos. Ant galo prane-
sė, kas bus veikama šiais
metais. Pirmas parapijos pa-
rengimas 11 d. sausio. Tai
bus rodomas judamųjų filmų
iš Lietuvos. Užgavėnių vaka-
ras — 21 d. vasario. Primi-
cijos kun. Mozerio — 16 d.
balandžio. Birželio mėnesį,
prieš šv. Antaną bus devynių
dienų novena. Pirmas parapi-
jos piknikas — birželio 18 d.
Mokyklos mokslo metų bai-
gimas — birželio 11 d. Kitas
parapijos piknikas — 7 d. ru-
gšėjo. Parapijos bazaras pra-
sidės 8 d. spalio ir tęsis iki
15 d. spalio. Šv. Antano drau-
gijos bankietas — 22 d. spa-
lio. Parapijos bankietas —
26 d. lapkričio. 40 valandų
atleidai — gruodžio 10 d.
Gruodžio 31 d. laukimas Nau-
jų Metų ir baigimas visų me-
tų darbuotės.

I parapijos komitetą, iš at-
sisakiusių Jono Šileikio ir A.
nastazo Valančiaus išrinkti
nauji, kurių vardų nepatyrė.
Taipgi keturi išrinkti iš jau-
nimo tarpo, kurie nors nebuvo
susirinkime, bet jų tėvai ža-
dėjo ir užtikrino, kad apsimis.
Baigiant susirinkimą klebonas
ragino parapijonus daugiau
kreipti dėmesio į parapijos
reikalus.

A. Valančius

Iš Šv. Antano Parapijos Marijonų Rėmėjų Susirinkimo

CICERO. — Praeitą sekma-
dienį, didž. gerb. klebono kun.
H. J. Vaičūno iniciatyva bu-
vo suauktas Šv. Antano pa-
rapijos Tėvų Marijonų Įstai-
gų rėmėjų susirinkimas, į ku-
rį atsilankė gražus būrelis.

Visųpirmą susirinkimą ati-
darė gerb. klebonas Vaičūnas,
apibūdino svarbą ir reikšmę
Tėvų Marijonų darbuotės, ir
po savo įžanginės kalbos pa-
kvietė didžiai gerbiama Tėvų
Provincijolą, kunigą Joną J.
Jakaitį plačiau nušviesti ir
supažindinti. Gerb. Tėvas Pro-
vincijolas ilgoje kalboje nu-
švietė praeities darbuotę ir
supažindino susirinkusius su
ateities darbais.

Po to sekė rinkimas valdy-
bos, į kurią įėjo: pirm. — Ko-
tryna Sriubienė, žymi ir gabi
veikėja, vice pirm. — Ona
Krasauskienė, taip pat pasi-
žymėjusi veikėja, rašt. — An-
tananas Kandrakas, žymus dar-
buotojas įvairiose draugijose,
taip pat kontraktorius — eiet
Krisinas, adr. 1824 So. 50th

Court, tel. Cicero 6171; fin.
rašt. — Stulginskas, izdin. —
O. Rimkienė, izdo globėjos —
Sofija Ališauskienė ir Kazi-
miera Juozaitienė, maršalka —
Rašinskienė, koresp. — A-
nastazas Valančius; visi vir-
šminėti asmenys yra žymūs da-
rbuotojai ir visa širdimi pasi-
žadėjo lankyti susirinkimus ir
dirbti visųpirmą parapijos rei-
kalams ir kiek galėdami neu-
miršti ir Tėvų Marijonų dar-
bu.

Užėmus naujai valdybai sa-
vo vietas, pirm. K. Sriubienė
paprastai susirinkimo pasiskirti
susirinkimams dieną ir laiką.
Kas ir buvo padaryta. Susi-
rinkimui įvyks pirmą mėnesio
trečiadienį, 8 val. vakare. Taip
pat susirinkimas nutarė su-
ruošti ant greitųjų bunco pa-
rty. Išrinko komisiją iš O.
Rimkienės ir K. Sriubienės
pasitarti su gerb. klebonu svei-
tainės reikalų ir nustatyti tam
dieną. Išrinko atstovus į sei-
mą, būtent: K. Sriubienę, K.
Juozaitienę, O. Rimkienę, J.
Motekaitį ir A. Kandraką.

Iš valdybos sąstato matosi,
kad Šv. Antano parapijos Ma-
rijonų bendradarbių skyrius
gyvuos ir kaip valdyba, taip
ir visi nariai nusitarė būtinai
lankytis į susirinkimus ir di-
rbti kartu su valdyba.

Taigi, turime didelio džiau-
gsmo, kad susilaukėme dide-
lės pajėgos dabartiniu laiku,
kada eina dideli prisirengi-
mai prie seimo ir išleistuvių
bankieto misijonieriams į P.
Ameriką. Sveikiname gerb.
valdybą ir visus narius ir lin-
kime geriausių sekmių visuo-
se darbuose, o didž. gerb. kle-
bonui kun. H. J. Vaičūnui,
vardu apskrities valdybos ta-
riu nuosirdžiausiai ačiū, ir
progai pasitaikius, mes padė-
sime, kiek tik galėsime.

Apskr. rašt. J. K.

Namų Savininkų Klūbo Susirinkimas

Lietuvių Namų Savininkų
klūbo metinis susirinkimas
bus antradienį, sausio 10 d.,
8 valandą vakare, Lietuvių
Liuosybės svetainėje. Sus-me-
bus daug pranešimų ir svar-
stoma apie vieną svetimtautį,
kuris nori įlysti lietuvių tar-
pan.

G. P.

Willard (Brucks, vienas iš penkių protiniai nesveikų kriminalistų, neseniai pabėgusių iš Ohio kalėjimo, sugautas Omaha, Nebr., kuomet su kitais dviem pabėgusiais bandė apiplėsti Nacionalės Gvardijos ginklų sandėlį. Kiti du — Hines ir Blatz — pabėgo. (Aeme teleph.)

Šauniu Bankietu Pagerbs Savo Koloni- jos veikėją

CLEVELAND, OHIO. —
Sausio 15 d., Lietuvių salėj,
6835 Superior Ave., Clevelan-
do lietuviai bankietu pagerbs
savo veikėją vieną organizato-
rių ir ilgametį Lietuvių Kul-
tūrinio Darželio pirmininką,
Clevelando "Lietuvių Žinių"
redaktorių, Piličių Demokra-
tų klūbo organizatorių, ir pa-
trijotą adv. Petrą Česnulį. Ba-
nkietui ruošiamą ir graži pro-
gramą, kuri susidės iš vaidi-
nimo, dainų ir kalbų. Bus at-
vaidinta komedija "Petrų Pu-
mpalio piršlybos". Vaidinime
dalyvaus šie žinomi Clevelan-
do lietuvių scenos mėgėjai: J.
Raverstas, Paulė Glugodienė,
V. Navickas, M. Šarkiūtė,
P. Urbšaitė ir J. Navarskas.

Dainuos A. Miliauskaitė, S.
Maloniūtė, S. Kučinskaitė, R.
Lukošiūtė, A. Kavaliauskaitė,
J. Krasniekas ir Stasė Grei-
čienė. Taipgi dainuos moterų
oktetas. Kalbas pasakys J. P.
Keršis, adv. Česnulio mokyk-
los draugas ir Tautų Lygos
pirm. Charles Waalprom. Pro-
gramą ves J. Sadauskas.

Visi nuosirdžiai kviečiami
dalyvauti šiame bankiete ir
pagerbti žymų mūsų kolonijos
veikėją.

Reng. Kom. pirm. P. G.

STASĖ MALONIŪTĖ

Pasižymėjusi Clevelando lie-
tuvų solistė, dalyvaus prog-
ramoje bankieto adv. Petrui
Česnuliui pagerbti, sausio 15
d., Lietuvių salėj.

Full-flavored

—perfect
for cooking!
Kraft American has a mellow,
full-flavored richness that makes
it perfect for sandwiches. And for
cooked dishes you can depend on
this American Cheese to melt
perfectly.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA KELIONĖ PO PIETŲ AMERIKA

Parašė

KUN. JURGIS PASKAUSKAS

Knyga parašyta lengva kalba ir labai aiškiai api-
pasakoja lietuvių gyvenimą Brazilijoje, Argentinoje ir Ur-
agvajų. Taip pat randasi daug žingeidžių žinių, mums
niekad negirdėtų, to krašto žmonių gyvenimą, papročius
ir daug kitokių įvairenybių. Kiekvienam lietuviui pa-
tartina šią knygą įsigyti ir atidžiai perskaityti.

Knygą susideda iš 96 puslapių gražioje apdarose.
Parsiduoda už 25c. Imant daugiau, daudama didelė nuo-
laida.

Galima gauti: —

"DRAUGO" KNYGYNE

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Daugelis be dorybės ir be
triūso nori atsiekti garbės,
bet niekad jos neatsieks.

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone YARds 1001

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS
4631 So. Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone REPUBLIC 9723

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Avenue

VALANDOS:
Paneidė, Utarninke ir Ketverge
nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėnyčioj — 2 iki 6 v. v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. Republic 5047

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir
Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir
Seštadieniais
Valandos: 3-8 P. M.

Ofiso Tel. CANal 2345

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. Cermak Road

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare
Trečiadieniais pagal sutartį
Res. Tel. CANal 0402
2305 So. Leavitt Street

Ofiso Tel. CANal 6122

Res. 8342 So. Marshfield Ave.
Res. Tel. Beverly 1868.

DR. GEORGE I. BLOŽIS

DANTISTAS
2201 West Cermak Rd.

VALANDOS:
8:30 iki 12 ryto 1 iki 4:30 popiet
6 iki 8 vakare
Trečiadieniais ir Sekmdieniais
pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GEORgetown 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Road

Val. 2-4 ir 7-9 vak.
1446 So. 49th Ct.
Subatomis nuo 7-9 vakare
Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Office hours:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sundays by appointment

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

Office Phone Res and Office
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago

Nedėliomis ir Trečiadieniais
Pagal Sutartį.

Tel. LAFayette 8016

DR. G. J. SVENCISKAS

DANTISTAS
4300 So. Fairfield Avenue

OFISO VALANDOS:
10 val. ryto iki 9 val. vakare
Sekmdieniais ir Trečiadieniais
pagal sutartį.

IVAIRUS DAKTARAI

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road.

OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Tel. CAPITol 2828

DR. W. J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4309 W. Fullerton St.

OFISO VALANDOS:
1-4 po piet ir 6-8 vak.

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Sekmdienį susitarus

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS

4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.

Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmdieniais nuo 10 iki 12 v. ryto

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 0994
Res. Tel. PLaza 2400

VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

Telefonas HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. Marquette Rd.

Ofiso valandos:
10-12 val. ryto
2-4 ir 6-8 val. vakare
Trečiadieniais ir Sekmdieniais
Susitarus

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Tel. OALumet 5974
OFISO VALANDOS

9 val. ryto iki 8 v. vakare, išskyrus
sekmdienius ir trečiadienius

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS
3259 S. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel. BEVerley 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.
Rezidencija

8939 So. Claremont Ave.
Valandos: 9-10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį

Tel. CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street

Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 8 val. vakare

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZEL'IS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue

arti 47th Street
Val: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI

Dantistas
4143 South Archer Avenue

Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir
Penktadieniais
4631 South Ashland Av.

Tel. YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir
Sekmdieniais

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Vestviliečiai Atvažiuos
Chicagon Pamatyti
"1939 Metų Įvairumai"

Šią savaitę būrys chieagiečių buvo nuvykęs Westvillien į a. a. F. Karpio laidotuves. Vietos lietuviai, sužinoję iš svečių, kad Lietuvos Vyčių Chicagos apskr. choras ruošiasi atvažiuoti "1939 metų įvairumai", sausio 29 d., Lietuvos Auditorijoje, išsigijo tikietų ir ekskursija žadėjo atvažiuoti Chicagon. Vestviliečiai visados lankosi L. Vyčių Chicagos apskr. choro parengimuose. Kitų Chicagos apylinkės kolonij: Kenosha, Waukegan, Ind. Harbor taip pat rengiasi dalyvauti choro koncerte.

Choras, su vedėjom muz. J. Sauriu, rengia gražią programą. Veikalas originalus, parašytas paties vedėjo. Be naujų dainų, bus įvairių tautiškų šokių, juokų. Ne vienam teks prisiminti jaunystės dienas praleistas giminėj Lietuvoj.

M. B.

Lankėsi Svečiai

BRIGHTON PARK. — Per Naujus Metus buvo atvykęsi Zuzana Bagdonaitė iš Herrin, Ill. ir viešėjo pas Oną Seikauskienę ir jos dukterį Oną, 4505 So. California ave. Viešnia p-lė Z. Bagdonaitė Herrine dirba ligoninėj.

Iš Herrin, Ill. prieš porą metų atsikraustė į Chicago Motiejus Stanevičius pas savo dukterį Marijoną, 6543 Woodlawn ave. Sykiu atvyko dvi dukters Elena ir Izabelė. Nors Herrine nėra lietuviškos mokyklos, bet abi mergelės gražiai kalba lietuviškai ir turi gerus darbus.

P-nia Seikauskienė su savo dukterim Ona buvo iškelusios gražias vaises, kur dalyvavo p-lė Bagdonaitė, seserys Stanevičiūtės ir jų tėvas. Rap.

Išigykite Šaulių
Žvaigždės Įteikimo
Bankieto Tikietus

Patartina visiems išgyti anksto rengiamo Juozui Mikeliniui Šaulių Žvaigždės įteikimo bankieto tikietus. Jų galima gauti pas: A. Ambrose, 6800 S. Artesian ave., kun. A. Baltutį, 6812 S. Washtenaw ave., A. Bacevičių, 1850 Wabansia ave., dr. G. I. Bložį, 2201 W. Cermak Rd., Pr. J. Čičauską, 6127 S. Washtenaw ave., J. Chase, 6640 S. Francisco ave., dr. S. Jacobs, 6322 S. Western ave., adv. Chas. P. Kal, 6322 So. Western ave., dr. A. J. Maniką, 4070 Archer ave., dr. A. G. Rakauską, 2415 W. Marquette Rd., Ig. Sakalą, 6747 S. Artesian ave., Wm. B. Sebastian, 4104 Archer av., A. P. Statkienę, 4446 S. Washtenaw ave., Frank Woidat, 3320 S. Emerald ave. ir "Drauge". Bankietas įvyks trečiajame vakare, vasario 1 d., Syrenas Cafe, 4272 Archer av. Bus graži programa.

I. Lukošius, reng. k-to sek.

Geros akys dūmų nebijo.

Misijų Rėmėjų Dr-gija
Ir Jos Veikla

BRIDGEPORT. — Šv. Jurgio parap. salėje, sausio 4 d., skaitlingame mėnesiniame Misijų Rėmėjų draugijos susirinkime, nutarta surengti pramogą — kauliukais žaidimą, balandžio 30 d., parapijos svetainėje. Dėdama didelės pastangos, kad niekas dalyvavusių neliktų be vertingos dovanos. Pelnas eis Šv. Pranciškaus Seserims Pietų Amerikoje.

Tam pačiam tikslui nutarta surengti pikniką sujungtomis jėgomis visų trijų — Šv. Pranciškaus Seserų Rėmėjų skyrių esančių Chicagoje. Pikniko surengimui ir daržo suradimui komisija išrinkta iš: (1 skyr.), Vaišvilienės, Gečienės (2 sk.) ir M. Sudeikienės (3 sk.). Visos trys skyrių pirmininkės.

Atstovų-vių į susirinkimą atsilankė iš trijų parapijų: Šv. Jurgio, N. P. P. Šv. ir Šv. Kryžiaus.

Misijų draugijos sąstatas ir tikslas

Misijoms Remti draugiją su daro atstovai-ės po 3 iš sekančių lietuvių katalikų draugijų Bridgeporte, Šv. Jurgio parapijoje: Šv. Kazim. ARD 1 skyrius, Šv. Petronėlės, A. pašaltalystės Maldos, Amžinojo Ražančiaus, Tretininkų Šv. Pranciškaus, ir, rodos, Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų 1 sk. Dalyvauja ir jaunimo dr-gja, nes susirinkimus lanko mergaičių ir viena, kita raštininkauja.

Ši Misijų dr-gja susiorganizavo pabaigoje 1938 metų, pasirinkdama tikslą šelpiti ir remti Šv. Pranciškaus seserės Pietų Amerikoje, iki jos ten įsikurs sau patalpas ir mokyklą naujoje provincijoje ir t.t.

Tai gi natot, kaip aukštas ir kilnus Misijų dr-gjos tikslas — eiti į pagalbą seserims Pranciškietėms platinti dangaus karalystę žemėje. Ir tik asmenys, ir virš min. draugijos, su savo aukštesnėmis širdimi visa širdimi remia tuos kilniuosius apšaltalavimo darbus!

Vasario 11 d. iš Šiaur. Amerikos taipgi su misijomis išvyksta į P. Ameriką TT. Marijonai (kun. A. Andriūsis ir kun. K. Vengras). Tad kuriu gimt. katalikui nesu-plasnos širdis balandžio ir Angelo Sargo sparnais — skubėti su parama P. Amerikos misijoms ir Misijų Rėmėjų dr-gjos. Čia reikia prisikaityti prie Misijų rėmėjų: TT. Marijonų Rėmėjų dr-gja, ARD ir Šv. Pranciškaus Seserų Rėm. dr-gja. Tad kas tas visas dr-gjas remia medžiaginiais, moraliniais, malda ir bent veikla, remia Kristaus troškimą išreikšti sekančiais žodžiais: "Pjūties, tiesa, didelė, darbininkų gi maža. Prašykite tat pjūties Viešpatį, siųsti darbininkų į savo pjūtį" (Duk. 10, 1-9).

J. S.

Skaitykite Biznierių
Bargenus

Vaizdas federalio kalėjimo Terminal Saloje, netoli San Pedro, Cal., į kurį iš Alcatraz perkeltas Al Capone. Jis turi kalėti dar metus, bet, jei pavyzdinčiai užsilaikys, bus paliuosutas lapkr. mėn., šių metų.

Suėjo į Pažintį Su
Stambiu Biznieriū

BRIGHTON PARK. — "Draugo" reporteriui teko supažinti su žymiu lietuvių biznieriū. Yra tai Pranciškus Kelpšas, 4602 So. California ave., tel. Laf. 4287. Jisai šiemet mini 37 metus nuo atvykimo Amerikon, 22 metų biznio. Yra vedęs Oną Laukaitę, šliubą davė kun. P. Serafinas. Užaugino du sūnus — Pranciškų ir Bronių. Abu yra vedę lietuvaites. Vienas jų turi taverną prie 43 st. ir California ave., o kitas — prie 63 st. ir Albany st.

Pats Pranciškus Kelpšas yra mėsos orderių išvežiojas. Biznis gerai eina, nes kostumeriams teikia gerą patarnavimą. Išreiškė palankumą "Draugui" ir pažadėjo paramą "Draugo" koncertams ir piknikams. Jis gyvena su savo žmona Ona gražioj rezidencijoje. Rap.

RADIO
DAINUOS BRIGHTON PARKO
MOTERŲ CHORAS,
GRAŽI MUZIKA, IDO-
MŪBES, T.T.

Kas klausys radio programos šiandien 7 valandą vakare iš stoties WGES, kiekvienas jausis, kad gyvena Lietuvoje savo jaunystės dienose. Brighton Parko moterų choras yra gerai prisirengęs ir savo harmoningais balsais išpildys daug lietuvių liaudies dainelių, kurias girdėdami tikrai jausis aplankę Lietuvą. Prie dainų, programa bus pajaudinta muzika, kalbom, žiniom ir pranešimais. Peoples radio programos visuomet yra gražios ir įdomios. Rap. XXX

ONA JUOZAITIENĖ "PAS-
SIUNTINIO" RADIO
PROGRAMOJ

Šį vakarą, 7:45 val., iš stoties WGES, 1360 kil., vėl bus graži "Pasiuntinio" radio programa, susidedanti iš dainų ir muzikos. Šiandien dainuos žymi solistė, dain. Ona Juozaitienė. Įbe dainų bus muzikos ir svarbių pranešimų apie lietuviškus parengimus ir žinių iš statistikos. Patartina kiekvienam pasiklausyti šios programos. SSS

URBA FLOWER SHOPPE
4180 ARCHER AVE.
Phone LAFAYETTE 5800

Gėlių Mylintojai — Vestviliečiai — Bankietas — Laidotuvėms — Papuošimams

A. A. Prano Karpio Laidotuvėse

WESTVILLE, ILL. — Sekmadienį, sausio 1 d., suvažiuvo daug a. a. Prano Karpio draugų iš Čikagos, Springfield ir Detroit.

Liet. Vyčių Ch. apskr. choras buvo gražiai reprezentuojamas valdybos su dvasios vadu kun. M. Urbonavičium priekyje. Atkalbėjus ražančių velionio draugai choristai paliko prie karto daug šv. Mišių aukų, gėlių ir prisegė velioniui Ch. aps. choro ženklelį.

Sausio 2 d. įvyko laidotuvės. Karstą iš namų į bažnyčią nešė pėkšti. Procesijoje dalyvavo trys kunigai, du vargonininkai, dvi vienuolės ir didelė minia žmonių.

Kun. P. Paukštis ir kun. M. Urbonavičius laikė mišias prie šoninių altorių. Egzekvijas giedojo prelatas J. Maciejuskas, prof. A. S. Pocius ir vargon. J. Brazaitis.

Iškilmingas Requiem mišias laikė prelatas J. Maciejuskas, asistuojant kun. Urbonavičiui ir kun. J. Paukščiui.

Requiem mišias giedojo Pocius ir Brazaitis. Per Offertorium, Irena Aitutytė jaus-

mingai giedojo "Ave Verum".

Pritaikintą pamokslą velionio gyvenimui pasakė prelatas J. Maciejuskas. Ant kapų pamokslą pasakė kun. M. Urbonavičius.

Velionis gimė liepos 6 d., 1909 m., Westvillėje. Nuo jaunų dienų giedojo parapijos choro. Per kelis metus buvo parapijos komiteto narys. Prieš tris metus išvyko į Čikagą ir visą laiką dirbo "In-Tag" kompanijoj kaippo, "Varnish maker". Gruod. 28 d. po piet sužeistas dirbtuvės eksplozijoje. Nugabentas į Šv. Antano ligoninę, aprūpintas Šv. Sakramentais, atsiskyrė su šiuo pasauliu gruod. 29 d. 1:17 val. ryto.

A. a. Pranas priklausė prie Nek. Pr. Pan. Šv. parapijos, Čikagoje, buvo choro nariu, taipgi priklausė prie L. V. Ch. apskr. choro.

Palikę nuliūdime tėvą Jurgį, motiną Uršulę, brolius Jurgį, Silvestrą, Ernestą ir Antaną, seseris Justiną, Feliciją ir kazimierietę seserį M. Ernestą.

Velionis palaidotas kapuose šale savo brolio Juozo, kuris

prieš 16 metų žuvo automobilius nelaimėje.

Ilsėkitės ramybėje, broliai Karpiai! Westvillietis

STANDARD FEDERAL SAVING &
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

(NORTH EAST CORNER ARCHER AND SACRAMENTO AVENUE)

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00.

Turtas virš \$2,700,000.00. Reserve, atsargos fondas virš \$220,000.00.

Išmokėjom 4% už pedėtus pinigus.

Už pinigus padėtus prieš Sausio 11 d., mokėsim nuosimtį nuo 1 d., Sausio.

Duodam paskolas ant 1-mų Morgičių, nuo 1 iki 20 metų lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

SEFETY DEPOSIT DEŽUTES
GALIMA PASIRENDUOTI

OFISO VALANDOS: nuo 9 ryto iki 5 vak. Sėdėdom nuo 9 iki 12 d., Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Phone Lafayette 0461

JUSTIN MACKIEWICH Pres

HELEN KUCHINSKAS, Sec.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE
MIESTO DALYSE

I. J. Zolp

1646 West 46th Street
Phone YARDS 0781-0782

Albert V.

Petkus ir Eudeikis

4704 S. Western Avenue
Tel. VIRginia 0883

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St.
Telefonas YARDS 1419

Anthony B. Petkus

6834 So. Western Ave.
GROvehill 0142
1410 S. 49th Court
CICero 2109

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place
Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St.
Phone PULman 1270

J. Liulevičius

4348 So. California Ave.
Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika

3319 Lituanica Avenue
Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituanica Ave.
Phone YARDS 4908

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI kopolyčios visose
Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais,
7:00 val. vakaro iš WHFC stoties (1420 K.) — Pranešėjas
P. BALTIMIERAS

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER—PRUZIN

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LEONARDAS EZERSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUSPATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
KOPLYČIA DYKAI

2025 W. 51st St. Tel. YARDS 1278

Res. 4543 South Paulina Street

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

TT. MARIJONŲ ĮSTAIGŲ CHICAGOS APSKRITIES RĖMĖJŲ SUSIRINKIMAS

Kadangi prieš akis turime didelių darbų, tat ir šis Tėvų Marijonų Įstaigų Chicago apskrities rėmėjų susirinkimas šaukiamas viena savaitę anksčiau, tai yra trečiadienį, sausio 11 d. visų kolonijų skyrių atstovai prašomi nuširdžiai kuo skaitlingiausia dalyvauti, kur aptarsime visus būgamuosius reikalus, taip pat turėsime progos pasveikinti ir naujai persiorganizavusį šv. Antano parapijos Marijonų skyrių, ir išgirsime raportus iš visų kolonijų, kuriose dartiniai laiku eina didelis jų dėjimas su įvairiais parengimais.

Brangieji, visi žinote, kad reikalingas begalo svarbus, tat ir prašomi taip gausingai susirinkti, kaip ir praėjusį susirinkimą kad dalyvavote. Tai didelė garbė ir džiaugsmas, ne vien apskr. valdybai, bet ir visiems, kurie dalyvauja, o už vis patiems Tėvams Marijonams.

Susirinkimas įvyks "Draugo" name, 2334 So. Oakley ave., 7:30 val. vak. sausio 11 dieną. J. K.

Šaukiamas Masinis Namų Savininkų Susirinkimas Protestui

BRIGHTON PARK. — Chicago miesto valdžia svarsto pakelti ant visų Chicago miesto namų taksus — devynis milijonus dolerių (\$9,000,000). Planai jau paruošti ir trumpoje ateityje miesto Taryba (City Council) turės susirinkimą ir balsuos, kad tie devyni milijonai būtų pakelti.

Todėl, labai svarbu susidomėti ne tik namų savininkams, bet ir visiems piliečiams, kol dar ne vėlu. Nes jei taksai bus pakelti ant namų, tai bus ir rendos brangesnės. Turėtumėm užprotestuoti.

Tuo tikslu Brighton Park Landlords Bureau Association šaukia masinį susirinkimą sausio 12 d., Hollywood Hall, (Juškos svetainėje) 2417 W. 43rd St., 7:30 vakare.

Susirinkimam bus pakviestas 12 wardo aldermonas ir čia bus pareikalauta, kad Miesto Taryboj balsuotų prieš tokį milžinišką taksų pakėlimą. Aišku, reikalinga yra labai svarbus ir privalo susirinkti ne tik tie, kurie gausime kvietimus, bet ir visi. Reikalinga paliečia visus lygiai.

Todėl sukrusime visi neatsilikdami nuo kitų kolonijų namų savininkų ir atsiginkime nuo pakėlimo taksų, nes jie ir taip yra per aukšti.

Brighton Park Landlords Association

SKAITYKITE VIEN KATA LIKISKUS LAIKRAŠČIUS

Felix Frankfurter, Harwardo universiteto teisų profesorius, prezidento Roosevelt nominuojamas nariu į Aukščiausią Amerikos Jungtinių Valstybių Teismą vietoj mirusio teisėjo Cordoza. (Aeme telephoto)

Svarbu Automobilių Savininkams

Illinoio valstybė yra priėmus naujus įstatymus, kurie įsėdės į galę gegužės 1 d., 1939 metais, būtent, kad kiekvienas automobilio vairuotojas turės pereiti tam tikrus važiavimo (automobilio vairavimo) kvotimus (egzaminus). Šie kvotimai bus labai geri ypač vienu atžvilgiu. Jie sušaliks nuo vairavimo automobilio kiekvieną, kuris nemoka važiuoti. Kiekvienas mo kantis važiuoti automobilių ir išlaikęs kvotimus, gaus paliūdiimą (drivers license) už kurį valstybės sekretoriui reikės užmokėti 50 centų. Nepilnametis negalės gauti tokio paliūdiimo be tėvo, globėjo arba darbdavio žinios. Reiškia, jei vaikas 17 metų amžiaus nusipirks automobilį, o tėvas arba motina jo neautorizuos, jis negalės gauti paliūdiimo (drivers license) ir negalės tuo automobiliu važinėti.

Taip pat, jei vyras turės leidimą automobilį vairuoti, o jo žmona neturės, ji negalės automobilio valdyti iki negaus taip vadinamo "temporary instruction permit", kuris irgi kainuos 50 centų. Šis įstatymas dalinai apsunks automobilio savininkus, bet sušaliks tūkstančius tokių, kurie važinėja nemokėdami automobilio valdyti, girti, neat-sargūs, nesveiki, nepilnametis ir visi kiti, nuo kurių pa-eina labai daug nelaimių.

Šiame trumpam rašely noriu automobilio savininkams patiekti keletą naudingų patarimų.

1. Gauti paliūdiimą automobilio vairuoti kuo greičiausia.

2. Neišsiemus paliūdiimo prieš gegužės mėn. 1 dieną, reikės laikyti važiavimo kvotimus. Gi kurie pasirūpina gauti paliūdiimą prieš gegužės 1 dieną, tiems nereikės laikyti kvotimų.

3. Paliūdiimui gauti blan-

Lietuvis Geležinkelietis

Simonas Seikauskas, 4505 So. California ave., yra paty-ręs elektrikininkas ir pasižy-mėjęs mechanikas. Jau 18 me-tų, kai jis dirba savo specija-lybėje. Dabar dirba prie Chi-cago - Milwaukee - St. Paul and Pacific geležinkelio kom-panijos. Jisai išlydi iš stoties šiuos garsius traukinius: Hia-watha, Olympian, Arrow, Pio-neer, Sioux ir Marquette.

Jei kam tektų šiaš trauki-niais iškelti į Chicago, tai būtų proga susipažinti su Si-monu Seikausku. Jo tel. Laf. 3626.

Turėdami Ką Nors Parduoti, Mainyti, Išnuomoti — Arba Norėdami Ką Nors Pirkti, Atminkite "Dr-go" Classified Skyryje

Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skyriuje Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite. Tėmykite Bizerių Bargas "Drauge".

Iš Politikos Lauko

13 WARDŲ LIET. DEMOKRATŲ KLŪBAS NUSTATĖ NAUJĄ VEIKIMO PROGRAMĄ

Pirmam naujos valdybos ir egzekutyvio komiteto susirinkime, nauju pirmininku išrinktas J. Jaeka, vice pirm. J. Stankowicz, o rašt. Marijona Juozaitis.

Nutarta surengti šokių vakarą ir išrinkta tam komisi-ja. Vakaras įvyks vasario 18 d., Marquette Park svetainėje, 6908 So. Western ave.

Nutarta paskelbti naujų narių vąj, kuriam kiekvienas, precinkto kapitonas su savo darbininkais eis lenktynių. Vąj ves fin. sekretorius, kuris kiekvienam susirinkime darys pranešimus.

Legalis patarėjas R. A. Vasalle įnešė, kad klūbas vartytū didesnę propagandą demokratiškų principų ir klūbo veikimu. Propaganda bus vedama per radio, laikraščius ir pas-kaitomis klūbo susirinkimuose. Komisijon programai vyk-dinti įėjo J. Juozaitis, adv. R. A. Vasalle ir Al. G. Kums-kis.

Nutarta remti Demokratų Lygos pramogą (card party), kuri įvyks sausio 14 d., 13-to wardo bute, 6912 So. Western ave.

Iš dvidešimts keturių direk-torių šiam susirinkime daly-vavo 20. J. L. Juozaitis

Smagi Sueiga

BRIDGEPORT. — Akad. Rėm. 2 skyrius rengia smagią sueigą (social) dėl narių ir jų draugų. Sueigoj bus kauliukais žaidimas (bunco) ir kortavimas. Bus daug prizų laimintiems. Vėliau užkandis. Sueiga įvyks ketvirtadienį, sausio 12 d., 7:30 v. v., šv. Jurgio mokyklos kambary, ant 2-ry lubų. Įžanga 25c. Visi ir visos rėmėjai malonėkite atsilankyti.

Stella Wodman, koresp.

Pranešimai

WEST SIDE. — Moterų Sąjungos 55 kp. metinis susirinkimas įvyks šį vakarą, sausio 10 d., parap. mokyklos kambary. Visų narių prašome būtinai susirinkti.

K. Valdyba

Liet. Moterų Piliečių Lygos metinis susirinkimas įvyks sausio 11 d., Sandaros salėje, 814 W. 33rd St., 7:30 v. v. Visos narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba 1939 m.

Stella Wodman, rašt.

BRIDGEPORT. — Dr-stės Palaimintos Lietuvos metinis susirinkimas įvyks sausio 11 d., 8 val. vak., Chicago Lie-tuvių auditorijoje. Valdyba

Tūkstantis kelių veda prie paklydimo, prie tiesos — tik-tai vienas.

Mūsų ateitis bus ta, kuo mes ją padarysim. Daugelis laukia, kad juos girtų kiti, tnotarpu jie var-gšams tikri budelial.

SKAITYKITE VIEN KATA LIKISKUS LAIKRAŠČIUS

Asthma Cause Fought in 3 Minutes

By dissolving and removing mucus or phlegm that causes strangling, choking, Asthma attacks, the doctor's prescription Mendo removes the cause of your agony. It smokes, no dopes, no injections. Absolutely tasteless. Starts work in 3 minutes. Sleep soundly tonight. Soon feel well, years younger, stronger, and eat anything. Guar-antee: A completely satisfactory or money back. If your druggist is out ask him to order Mendo for you. Don't suffer another day. The guarantee protects you.

Klausykite PALENDCH'S TRAVEL BUREAU

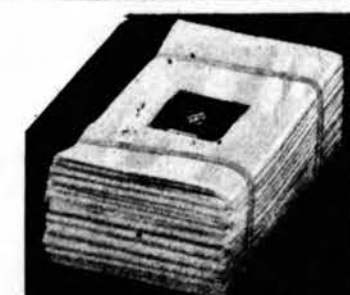
Folklore Radio Program Every Sunday from 1—2 P. M. Station WWAB — 1300 kilocycles

Kainos Numazintos — ANGLYS

PIRKITE DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESIUOSE.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00

Tel. ARDmore 6975

Drobė Paklodėms ir Užvalkalams Naujos Mados Už-dangalai (Bedspreads), Vil-noniai Šveteriai, Pančiakos, Pirštinės ir Kepurės.

Vilnoniai Apatiniai Mar-škiniai Vyrams ir Moterims

BRIDGEPORT

KNITTING MILLS

504 West 33rd Street
Arti Normal Ave., Chicago, Ill.
Telefonas VICTORY 3486
F. Seimonovich, Sav.
Atdara Kasdien ir Vakara ir Sekmadieniais

Skaityk Kelionių Aprašymus Tų, Kurie Yra Toli Keliavę

Vyskupo P. P. Būčio, M. I. C. "KELIONĖ APLINK PA-SAULI" arba kelionė į "EUKARISTINĮ KONGRESĄ AUS-TRALIJOJE", su autoriaus paveikslu ir pasaulio žemė-lapiu. Keliauti aplink pasaulį iš lietuvių gal tik vyskupui Būčiui teko. Jis moka savo kelionę vaizdžiai aprašyti: Puslapių 244. Audeklo apdarais \$1.00.

Kun. Pr. J. Vaitukaitis labai įspūdinga "KELIONĖ PO EUROPA" ir ypač LAISVOJE LIETUVOJE. Įdo-mių paveikslų net 48. Knyga turi pusl. 187. Audeklo ap-taisais \$1.50.

"DRAUGO" KNYGYNAS

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Illinois

MALDAKNYGĖS

Jėzus Mano Pagelba, didelėmis raidėmis.....\$2.50
Dievo Malonių Šaltinis, juodais gerai virš., paauksotais lapų kraštais.....\$3.75
Dievo Malonių Šaltinis, juod. odos virš., paauksotais lapų kraštais.....\$4.00
Dievo Malonių Šaltinis, juod. virš., raudonais lapų kraštais.....\$3.00
Naujas Aukso Altorius, juodais odos virš., paauksotais lapų kraštais.....\$1.75
Angelas Sargas, juod. paauks. virš.....\$1.50
Maldaknygė ir Baž. Vad., odos viršeliais.....\$1.25
Maldaknygė ir Baž. Vad., raud. lapų kraštais......60
Maldų Rinkinėlis, odos viršeliais.....\$1.50
Maldų Rinkinėlis, juod. gerai virš.....75c

DRAUGO KNYGYNAS

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago, Ill.

DIENRAŠČIO "DRAUGO"

30 METŲ

Jubiliejinis Koncertas

SEKMADIENYJE,

Sausio-January 22, 1939 Metais

SOKOL SVETAINĖJE

2345 South Kedzie Ave.,

Chicago, Illinois

Koncerto pradžia 5 v. vak.

Šokiai prasidės 8 val. vak.

Kviečiame atsilankyti

Tikietai jau parduodami